

LETRA DREJTUAR HEBRENJVE

Perëndia na ka folur nëpërmjet Birit të tij

1 Në të kaluarën Perëndia foli shpeshherë dhe në mënyra të ndryshme me të parët tanë me anën e profetëve. ²Por tani, këto ditët e fundit, ai na ka folur me anë të Birit. Nëpërmjet tij, Perëndia krijoi gjithësinë. Prandaj Perëndia emëroi sundimtar e ardhshëm të mbarë botës. ♦ Në Birin e Perëndisë zbulohet madhështia e Perëndisë, sepse ai i përgjigjet plotësisht qenies së Perëndisë. Ai e mban gjithësinë me fjalën e tij të fuqishme. Pasi kreu pastrimin e mëkateve, ai u ul në qiell në anën e djathtë të Atij që ka pushtetin më të lartë.

♦ fffj, të cilin e bëri trashëgimtar të të gjitha sendeve. shih. Ps 2, 7-8: Ju njoh me atë që shpalli Zoti. Ai më tha: «Ti je Biri im, sot të kam emëruar (mbret). Kërkoji prej meje të gjitha kombet. Unë t'i dhuroj. Po të jap ty për pronë mbarë botën.

Biri radhitet mbi engjëjt

(2 Sam 7,14; 1 Sam 17,13; Ps 2,7; Ps 96,7; 44,7-8; 101,26-28; 109,1)

⁴Biri radhitet shumë lart mbi engjëjt, ashtu siç është dinjiteti që i dha Perëndia, më i lartë se dinjiteti i tyre. ⁵Perëndia kurrë nuk i tha ndonjë engjëlli: *Ti je Biri im, sot të emërova (Mesi).* ♦ As nuk tha për ndonjë engjëlli: *Unë do të jem për të Atë, dhe ai do të jetë për mua Bir.* ⁶Kur ta dërgojë përsëri Birin me të drejtat e të parëlindurit në botë, do të thotë: *Të bien përmbys para tij të gjithë engjëjt e Perëndisë.* ⁷Për engjëjt thuhet: *Ai i bën engjëjt e tij stuhi, shërbëtorët e tij flakë të zjarrtë.* ⁸Por Birit i thotë: *O Perëndi, froni yt do të qëndrojë përgjithmonë. Ti e sundon mbretërinë tënde si mbret i drejtë.* ⁹*E ke dashur drejtësinë dhe e ke urryer padrejtësinë. Për këtë arsye, Zoti, Perëndia jote, të zgjodhi (Mesi) dhe të dha më shumë nder dhe gëzim se pjesëtarët e tu.*

¹⁰Për atë thuhet gjithashtu: *Ti, o Zot, në fillim krijove tokën, dhe me duart e tua formove qiejtë.* ¹¹*Ata do të kalojnë, por ti qëndron (përgjithmonë). Ato do të vjetrohen dhe do të prishen si veshje.* ¹²*Ti do t'i mbështjellësh si mantel; ata do të ndërrohen si petk. Por ti mbetesh i njëjtë dhe vitet e tua nuk kanë mbarim.*

¹³Perëndia kurrë nuk i tha ndonjë engjëlli: *Ulu në të djathtën time gjersa t'i nënshtroj armiqtë e tu dhe t'i vë për shtrojë të këmbëve të tua!*

¹⁴Engjëjt janë veçse shpirta që i shërbejnë Perëndisë. Ai i dërgon ata për t'u ardhur në ndihmë atyre që janë trashëgimtarë të shpëtimit të fundit.

♦ fffj: të linda. Ky formulim është përdorur gjatë kurorëzimit të mbretit në Dhiatën e Vjetër, dhe shënon ardhjen e tij në fuqi. Këtu nënkuptohet që Mesia është hyjnor. Jezusi e filloi misionin e tij (i cili ishte paracakuar para jetës) të Shërbëtorit Pësimtar në kohën e pagëzimit të tij, kurse mbretërimin e tij mesianik menjëherë pas ngritjes së tij në qiell.

Të mos e përbuzim veprën e shpëtimit

2 Prandaj duhet të qëndrojmë në atë që dëgjuam, për të mos e humbur qëllimin. ²Lajmi (për Ligjin) që u transmetua nëpërmjet engjëjve, doli i sigurt, e kush nuk u drejtua sipas tij, mori dënimin e merituar.

³Atëherë si do të shpëtojmë ne, në qoftë se e përbuzim veprën e madhe të shpëtimit nga Perëndia? Kjo filloi kur e shpalli vetë Zoti (Jezus) dhe u vërtetua me anë të atyre që e dëgjuan. ⁴Vetë Perëndia e dëshmoi me anë të shenjave, të veprave të bindshme, të mrekullive dhe të dhuntive nga Shpirti i shenjtë, të cilat ua ndau sipas vullnetit të tij.

Shpëtimin e sjell vetëm Biri

(Ps 8,5-7; 21,23; 8,17-18)

⁵Botën e ardhshme të Perëndisë, për të cilën po flasim, nuk do ta sundojnë engjëjt (por Mesia bashkë me njerëzit që shpëtoi vetë). ⁶Përkundrazi, dikush në Shkrimin e shenjtë tha me ngulm: *Kush është njeriu, që të mendosh për të, biri i njeriut, që të kujdesesh për të?* ⁷*Atë e bëre të qëndrojë për pak kohë në një pozitë më të ulët se engjëjt, dhe pastaj e kurorëzove me nder dhe me gëzim,* ⁸*duke i nënshtuar çdo gjë.*

Megjithëse thuhet se Perëndia ia nënshtroi të gjitha dhe se nuk ka asgjë që nuk i është nënshtuar, ende nuk shohim se si ai sundon mbi gjithçka. ⁹Por shohim se Jezusi, i cili u përul për pak kohë më poshtë se engjëjt, u kurorëzua me lavdi dhe me nder si shpërblim për vdekjen e tij (pajtuese). Në të vërtetë, Perëndia, me mëshirën e tij, deshi që vdekja e tij t'u vlejë të gjithëve.

¹⁰Perëndia është qëllimi i të gjithave, dhe me anën e tij u krijuan të gjitha. Meqë dëshironte që shumë fëmijë të Perëndisë të silleshin në mbretërinë e tij madhështore me anë të pësimin, e bëri (prift) kompetent atë (Jezusin) që duhet t'i udhëheqë deri atje. Kjo ishte në përputhje me natyrën e tij të mëshirshme. ¹¹Ai, i cili i afro njerëzit të Perëndia me anë të flijimit të vetvetes, dhe ata që i afrohen Perëndisë me anë të tij, janë nga i njëjti Atë. Prandaj ai nuk nguron t'i quajë ata vëllezërit e tij. ¹²Perëndisë i thotë: *Unë do të Të njoh me vëllezërit e mi; unë (bashkë me ta) do të Të lavdëroj para mbarë kishës.* ¹³Dhe shton: *Unë (si dhe*

ata) *do t'i var shpresat te Perëndia, dhe vazhdon të thotë: Ja, unë bashkë me fëmijët që m'i dha Perëndia.*
¹⁴Meqë këta fëmijë janë njerëz të gjallë, Jezusi u bë njeri si ata, që, me anën e vdekjes së tij (pajtuese), ta shfuqizonte atë që e kishte në dorë pushtetin e vdekjes, d.m.th. djallin. ¹⁵Kështu, ai çliroi njerëzit që ishin skllëvër për gjithë jetën e tyre për shkak të frikës nga vdekja. ¹⁶Ai nuk u vjen në ndihmë engjëjve, por, – siç thuhet në Shkrimin e shenjtë, – pasardhësve të Avrahamit. ¹⁷Për këtë arsye Jezusi duhej të bëhej i ngjashëm me vëllezërit e tij në çdo drejtim, që të mund të bëhej për ta Kryeprifti i mëshirshëm dhe besnik, dhe t'ua lante mëkatet atyre para Perëndisë. ¹⁸Me anë të asaj që pësoi vetë dhe me anë të asaj që kërkoi nga ai, ai tani është në gjendje t'u vijë në ndihmë njerëzve, të cilët vihen në provë ashtu si vetë ai.

Jezusi radhitet mbi Moisiun

3 Vëllezërit e mi, që ju ka thirrur Perëndia! Vërejeni mirë Jezusin, të Dërguarin me fuqi të plota të Perëndisë, dhe Kryepriftin, përfaqësuesin e njeriut para Perëndisë, në të cilin kemi besuar. ²Ndaj Atij që e emëroi, ai ishte po aq besnik sa Moisiu, për të cilin thuhet: Ishte besnik ndaj Perëndisë në shërbimin e tij ndaj tërë «shtëpisë» së popullit të Izraelit. ³Por, ashtu siç vlen arkitekti i shtëpisë më shumë se vetë shtëpia, kështu edhe Jezusi meriton më shumë nder sesa Moisiu, i cili ishte vetëm një pjesë e shtëpisë. ⁴Çdo shtëpi ndërtohet nga dikush. Por Ai që ndërtoi gjithçka, është Perëndia. ⁵Fjalët e Moisiut janë pasqyrë e asaj që duhej të shpallej vetëm në të ardhmen. Ai vetë ishte shërbëtor besnik në tërë shtëpinë e Perëndisë. ⁶Por Mesia është ai që, si Bir, u emërua mbi tërë shtëpinë e Perëndisë. Ne jemi «shtëpia e Tij», d.m.th. populli i Tij, në qoftë se qëndrojmë me plot guxim dhe gëzim në atë që presim.

Pushimin që pret populli i Perëndisë

(Ps 94,7-11; 94,7-8; Nr 14,1-35; Ps 94:11; Zan 2,2; Br 31:7; Josh 22:4; Zan 2,2)

⁷Prandaj vlen ajo që thotë Shpirti i Perëndisë: *Sot, në qoftë se e dëgjoni zërin Tim, mos jini kaq të pandreqshëm sa ishin atëherë të parët tuaj, të cilët ngritën krye kundër meje ditën e provës në shkretëtirë.* ⁹

¹⁰*Më provokuan dhe më vunë në provë, pasi i panë gjatë dyzet viteve ♦ veprat e mia. Ky brez ngjalli neveri tek unë, prandaj thashë: Gjithçka që dëshirojnë, është e mbrapshtë; ata nuk i kuptuan kurrë udhët e mia.*

¹¹*Në fund u përбетова në zemërimin tim: Ata nuk do të hyjnë kurrë në pushimin tim!*

¹²Kini kujdes, vëllezër të dashur, që askush nga ju të mos ketë zemër të pabindur dhe të mos largohet nga Perëndia e gjallë. ¹³Nxiteni njëri-tjetrin dita-ditës derisa të zgjasë kjo «sot». Kështu do të shmanget mundësia që dikush të mos dojë t'ia dijë për thirrjen e Perëndisë, sepse mëkati e çon atë në rrugë të gabuar. ¹⁴Ne i takojmë Mesisë, në qoftë se qëndrojmë të palëkundur në besimin që kishim në fillim.

¹⁵Prandaj thuhet: *Sot, ♦♦ në qoftë se e dëgjoni zërin e Perëndisë, mos jini kaq të pandreqshëm sa ishin atëherë të parët tuaj, të cilët ngritën krye kundër Tij.*

¹⁶Kush e dëgjoi zërin e Perëndisë dhe ngriti krye kundër Tij? A nuk ishin të gjithë ata që dolën nga Egjipti me anë të Moisiut? ¹⁷Kush ngjalli neveri te Perëndia për dyzet vjet? A nuk ishin ata që u rebeluan, kufomat e të cilëve ranë nëpër shkretëtirë? ¹⁸Perëndia tha solemnisht: *Nuk do t'i pranoj kurrë në pushimin tim! Kë tjetër ka parasysh, përveç atyre që e kundërshtuan?* ¹⁹Prandaj mund ta shohim përse nuk arritën në pikësynim: nuk qëndruan besnikë.

♦ Sigurisht 40 vjet në errësirë u përgjigjen 40 viteve midis 30 dhe 70 viteve pas erës sonë.

♦♦ para se të jetë tepër vonë.

Perëndia na mban gati shpëtimin e fundit

4 Por premtimi që Perëndia u dha njerëzve për t'i pranuar në pushimin e tij, vlen edhe sot. Prandaj të mos jemi mendjelehtë, por të kemi kujdes që askush të mos e përbuzë këtë dhuratë. ²Lajmin për pushimin që jep Perëndia e kemi dëgjuar pikërisht si njerëzit në shkretëtirë. Por atyre lajmi nuk u vluu për asgjë, sepse nuk mjafton vetëm dëgjimi, por duhet edhe besimi. ³Në pushim do të hyjmë ne që besuam sipas fjalës që ka thënë: *Unë u përбетова në zemërimin tim: Kurrë nuk do t'i pranoj në pushimin tim.* A nuk janë të përfunduara të gjitha veprat e Perëndisë që nga krijimi i botës? ⁴Për ditën e shtatë thuhet: *Ditën e shtatë Perëndia bëri pushim për të gjitha veprat e veta.* ⁵Por, gjithashtu, në fragmentin e lartpërmendur thuhet: *Kurrë nuk do t'i pranoj në pushimin tim!* ⁶Atëherë duhet të ketë edhe njerëz të tjerë që do të pranohen, pasi të tjerët që e dëgjuan premtimin, u përjashtuan të parët për shkak të rebelimit të tyre. ⁷Prandaj Perëndia cakton edhe një ditë. Kjo është dita që quhet «sot» dhe për të cilën Davidi shumë kohë më vonë tha: *Mos jini kaq të pandreqshëm kur ta dëgjoni sot zërin e Tij!* ⁸Në qoftë se Joshua e kishte çuar popullin në këtë pushim, ♦ atëherë nuk do të ishte fjala për një ditë tjetër. ⁹Kështu, mbetet një pushim i së shtunës për popullin e Perëndisë. ¹⁰Kush pranohet në këtë pushim, bën pushim për veprat e veta (të meritueshme) siç bëri pushim edhe Perëndia për veprat e veta ditën e shtatë. ¹¹Të vrapojmë, pra, për të hyrë në atë pushim, që askush të mos mbarojë pas shëmbullit të së njëjtës padëgjiesë.

♦ d.m.th. populli i rilindur duke banuar në një vend të rilindur (= pasqyrë e parajsës). Për shkak të mosbindjes së popullit, kjo nuk u përmbush për izraelitët, por pritet të përmbushet për ata që tani qëndrojnë besnikë.

Ndihma për të qëndruar besnikë: a) Fjala e Perëndisë

¹²Fjala e Perëndisë është e gjallë dhe vepruese. Ajo është më e mprehtë se çdo shpatë me dy tehe: hyn aq thellë, sa depërton në psikikën dhe shpirtin; hyn gjer në palcë; gjykon dëshirat dhe mendimet e njeriut.

¹³Para Perëndisë nuk ka asgjë për të fshehur. Gjithçka gjendet zhveshur e lakuriq para syve të Atij të cilit do t'i japim llogari.

Ndihma për të qëndruar besnikë: b) Jezusi, kryeprifti ynë i madh

(Lev 9,7; Dal 28,1; Ps 2,7; Ps 109,4)

¹⁴Ne duhet të qëndrojmë në të vërtetën që pranuar, sepse kemi kryepriftin e madh që arriti në prani të Perëndisë, dhe ky është Jezusi, Biri i Perëndisë. ¹⁵Ai nuk u takon atyre që nuk kanë asnjë kuptim për dobësitë tona. Përkundrazi, kryeprifti ynë u vu në provë në çdo drejtim, po ashtu si dhe ne, e megjithatë mbeti pa mëkat. ¹⁶Prandaj t'i afrohem frontit, mbi të cilin është ulur i Mëshirshmi (Perëndi). Kur të kemi nevojë për ndihmë, atje do të gjejmë gjithnjë dashurinë dhe mëshirën e tij.

5 Çdo kryeprift i zgjedhur ndër bashkatdhetarët e tij ka për detyrë t'i përfaqësojë ata para Perëndisë dhe të kushtojë dhurata e flijime për mëkatet e tyre. ²Meqë ai vetë është njeri me dobësitë e tij, ka mëshirë për ata që nuk kanë mëkatuar me paramendim. ³Ai duhet të kushtojë flijime për mëkatet e veta dhe jo vetëm për mëkatet e popullit. ⁴Por askush nuk duhet ta marrë vetë këtë nder për t'u bërë kryeprift. Këtë ai e merr vetëm me thirrjen e Perëndisë, siç ndodhi me Aharonin. ⁵Edhe Mesia nuk e mori vetë nderin e kryepriftit. Perëndia i tha: *Ti je Biri im, të emërova sot.* ⁶Në një vend tjetër thuhet: *Ti je kryeprifti im për amshim, sipas rendit të Melkicedekut.*

⁷Në kohën e jetës së tij në tokë Jezusi iu lut dhe i lypi me ofshama të mëdha dhe me lot Atij që ishte në gjendje ta shpëtonte nga vdekja. Lutja e tij (për qëndrueshmëri) u plotësua. ⁸Megjithëse ishte Biri i Perëndisë, ai mësoi të dëgjonte me anë të pësimit. ⁹Pasi ia arriti qëllimit, tani mund t'i shpëtojë përgjithmonë të gjithë ata që i nënshtrohen, ¹⁰sepse Perëndia e emëroi kryeprift të përhershëm sipas rendit priftëror të Melkicedekut.

Tregohuni të kujdesshëm

(Zan 3,17-18)

¹¹Për këtë ka ende shumë për të thënë. Por ju e kuptoni me vështirësi, sepse jeni shumë të plogët nga mendja. ¹²Ju duhej që prej kohësh të ishit në gjendje t'i mësonit të tjerët. Në vend të kësaj, ju keni vetë nevojë të mësoni abëcënë e fjalës së Perëndisë. Ju keni nevojë për qumësht dhe jo për ushqime të forta. ¹³Kush ushqehet me qumësht, është ende fëmijë që ende nuk ka përvojë për atë që është e drejtë ose e padrejtë. ¹⁴Ushqimet e forta u takojnë të rriturve, të cilët e kanë ushtruar dhe mprehtur mendjen e tyre për të dalluar të mirën dhe të keqen.

6 Sidoqoftë, t'i lëmë mënjanë mësimet fillestare për Mesinë dhe t'i drejtohem asaj që u takon atyre që janë të rritur në fe. Të mos merremi edhe një herë me konceptet fillestare, si për shembull, me kthimin të Perëndia nga një jetë që të çon në vdekje, ²me pagëzime të ndryshme dhe me vënien e duarve, me ringjalljen nga të vdekurit dhe me gjyqin e fundit. ³Të shkojmë përpara! Dhe këtë do ta bëjmë, në dashtë Perëndia.

⁴Përsa u përket atyre që u mësuan njëherë me udhën e Perëndisë, që shijuan dhuratën qiellore dhe u bënë pjesëtarë të Shpirtit të shenjtë, ♦ është e pamundur që të fillojnë përsëri nga e para. ⁵Ata përjetuan se sa e besueshme është Fjala e Perëndisë, si dhe dhuratat e epokës mesianike që po vjen. ⁶Në qoftë se pas kësaj i kthejnë shpinën Perëndisë, mbi ta bie fajësia për kryqëzimin e Birit të Perëndisë, të cilin e turpërojnë botërisht.

⁷Perëndia e bekon tokën e njomur me shiun që bie shpesh në të, dhe e cila pastaj prodhon bimë të dobishme për ata që e punojnë. ⁸Por toka që prodhon veçse murriza dhe ferra, nuk vlen për asgjë dhe rrezikohet të mallkohet nga Perëndia e në fund të digjet.

⁹Por për ju, miq të dashur, kemi besim të plotë, edhe në qoftë se flasim kaq ashpër. Ne jemi të sigurtë se ju do të shpëtoni. ¹⁰Perëndia nuk është i padrejtë dhe nuk e harron atë që keni bërë. Ju i ndihmuat besimtarët e tjerë dhe veproni ende kështu. Me këtë, ju tregoni dashurinë tuaj ndaj Tij. ¹¹Ne dëshirojmë vetëm që secili nga ju ta mbajë zellin e tij gjer në fund, që të plotësohet ajo për të cilën shpresoni. ¹²Nuk duam që të tregoheni të pakujdesshëm. Merrini për shembull ata që qëndruan të patundur në fe dhe duruan, e për këtë morën atë që u premtoi Perëndia.

♦ do të jetë midis besimtarëve, ose gjatë shërbimit të Krishtit në Izrael.

Premtimi i Perëndisë është i sigurt

(Zan 22.16-17; Lev 16.2; Ps 109.4)

¹³Perëndia i dha Avrahamit premtimin e vet dhe u përбетua me emrin e vet, sepse nuk mund të përбетohej me diçka më të lartë. ¹⁴Ai tha: *Po të jap fjalën time se unë do të të bekoj dhe do të të jap shumë pasardhës.*

¹⁵Avrahami priste me durim; prandaj edhe fitoi atë që i kishte premtuar Perëndia.

¹⁶Kur njerëzit betohen, ata betohen në emër të më të lartit për ta përforcuar premtimin e tyre dhe për të larguar çdo dyshim. ¹⁷Edhe Perëndia e përforcoi premtimin e tij me betim. Me këtë, u dha njerëzve ndaj të cilëve u betua, sigurinë e patundur që qëllimi i tij është i pandryshueshëm. ¹⁸Ai donte të na jepte siguri të dyfishtë. Premtimi dhe betimi nuk mund të hidhen poshtë. Nuk ka mundësi që Perëndia të gënjejë për këtë gjë. Kjo na jep zemër të mbahemi pas asaj që u premtua. ¹⁹Shpresa jonë është për ne spirancë e fortë dhe e sigurt, e cila futet thellë deri në perden që gjendet në Tempullin qiellor. ²⁰Atje Jezusi na ka shkuar përpara si ai që na ka hapur rrugën; ai u bë kryepriifti ynë i përhershëm sipas rendit të Melkicedekut.

Kryepriifti Melkicedek

(Zan 14,17-20; Nr 18,21)

7Ky – Melkicedeku – ishte mbret i (Jeru)salemit dhe priifti i më të lartit Perëndi. Kur Avra-hami u kthye nga beteja ku kishte mundur mbretërit, Melkicedeku i doli përpara dhe e bekoj. ²Atëherë Avrahami i dha të dhjetën e të gjitha atyre që kishte plaçkitur. Në fakt, fjala Melkicedek do të thotë: «mbret i drejtësisë». Meqë ishte mbret i Salemit, quhet edhe «mbret i paqes». ³Prindërit dhe gjenealogjia e tij nuk njihen, dhe periudha e jetës së tij nuk ka as fillim dhe as mbarim. Ai i ngjan Birit të Perëndisë dhe mbetet priifti përgjithmonë.

⁴Madhështia e tij njihet nga fakti që Avrahami i dha të dhjetën e plaçkës së tij të grabitur. ⁵Edhe ata që janë pasardhës të Levit dhe priiftërinj, duhet t'i mbledhin të dhjetat nga populli izraelit. Ata i marrin nga atdhetarët e tyre, megjithëse janë pasardhës të Avrahamit. ⁶Por Melkicedeku, i cili nuk i takonte aspak popullit të Avrahamit, e mori të dhjetën nga Avrahami dhe e bekoj atë, të cilit Perëndia i kishte dhënë premtimet e tij. ⁷Kush bekon, është pa dyshim më i madh se ai që e merr bekimin. ⁸Pasardhësit e Levit që marrin të dhjetën, janë njerëz të vdekshëm. Por në rastin e Melkicedekut, Avrahami e mori bekimin nga ai, për të cilin në Shkrimin e shenjtë nuk përmendet që vdiq. ⁹Në një farë kuptimi, kur Avrahami e dha të dhjetën, edhe Levi ia dha Melkicedekut të dhjetën, e pasardhësit e Levit janë ata që sot e marrin të dhjetën. ¹⁰Levi vërtet nuk kishte lindur ende atëherë, por ai ishte i pranishëm në farën e stërgjyshit të tij, Avrahamit, kur ky u takua me Melkicedekun.

¹¹Popullit të Izraelit iu dhanë udhëzime të qarta në Ligj për priiftërinë e pasardhësve të Levit. Po të ishte arritur një marrëdhënie e përsosur dhe e përhershme me Perëndinë, atëherë nuk do të duhej të emërohej rishtas një priifti si Melkicedeku. Atëherë priiftërinjtë sipas rendit të Aharonit do të kishin mjaftuar. ¹²Por kur ndërrohet priiftëria, atëherë do të ndërrohet edhe Ligji. ¹³Dhe vërtet, Zoti ynë (Jezusi), për të cilin është fjala në këto premtime, i takon një fisi tjetër. Asnjë anëtar i fisit të tij nuk kishte shërbyer ndonjëherë tek altari, ¹⁴sepse, që prej lindjes, Zoti ynë i takonte fisit të Judës, të cilin Moisiu nuk e përmendi kur foli për priiftërinë.

Melkicedeku i dytë

(Ps 109,4; Lev 9,7)

¹⁵Priiftëria levitike nuk ishte në gjendje t'i vinte izraelitët në një marrëdhënie të përsosur me Perëndinë. Kjo dihet nga fakti që Perëndia emëroi një priift tjetër, d.m.th. njërin sipas rendit të Melkicedekut, ¹⁶i cili u bë priift jo në bazë të rregullores së Ligjit, por në bazë të jetës së tij (hyjnore) të përgjithshme.

¹⁷Në Shkrimin e shenjtë thuhet: *Ti je priifti im përgjithmonë sipas rendit të Melkicedekut.*

¹⁸Rregullorja e mëparshme shfuqizohet, sepse është e dobët dhe e padobishme. ¹⁹Ligji i Moisiut nuk ishte në gjendje t'i çonte izraelitët në një marrëdhënie të përsosur dhe të përhershme me Perëndinë. Tani hidhet një themel më i mirë për të ardhmen, në bazë të së cilës mund t'i afrohem Perëndisë.

²⁰Kjo vërtetohet me anë të betimit të Perëndisë. Kur emëroheshin priiftërinjtë e tjerë, nuk kishte betim.

²¹Por Jezusi u bë priift me anë të betimit. Zoti i tha: *Unë u betova dhe nuk e tërheq premtimin tim: ti je priift i përhershëm.*

²²Në bazë të këtij ndryshimi, Jezusi na jep garanci për besëlidhje më të mirë. ²³Por ka edhe një ndryshim tjetër: priiftërinjtë e tjerë ishin të shumtë. Në të vërtetë, ata duhej të vdisnin dhe vdekja i pengonte që të vazhdonin veprimtarinë e tyre. ²⁴Ndërsa Jezusi jeton përgjithmonë, dhe priiftëria e tij është e përhershme.

²⁵Për këtë arsye ai mund t'i shpëtojë përgjithmonë të gjithë ata që i afrohen Perëndisë me anë të tij: Ai jeton përgjithmonë për të ndërhyrë për ta te Perëndia.

²⁶Jezusi është kryepriifti që na duhet: ai është i shenjtë, nuk ka asgjë të dënueshme dhe është pa të meta. Ai u nda nga njerëzit mëkatarë dhe u ngrit në qiell. ²⁷Ai nuk ka nevojë të kushtojë çdo ditë flijim, më parë për fajet e tij dhe pastaj për ato të popullit, si kryepriiftërinjtë e tjerë. Këtë ai e bëri një herë e përgjithmonë kur flijoi veten. ²⁸Në bazë të Ligjit të Moisiut, kryepriiftërinj u emëruan njerëz me të meta; por sipas betimit hyjnor që e zëvendësoi Ligjin, kryepriifti u emërua Biri që e përfundoi punën e tij një herë e përgjithmonë.

Kryepriifti i besëlidhjes së re

(Ps 109,1; Dal 25,40; Jer 31,31-34)

8 Tani po vij te pika kryesore: një kryepriift të tillë e kemi: ai u ul në fron në qiell në anën e djathtë të plotfuqishmërisë së Perëndisë madhështor. ²Ai shërben si priift në shenjtëroren e vërtetë, të cilën nuk e ndërtoi njeriu, por Zoti.

³Çdo kryepriift emërohet që t'i kushtojë Perëndisë dhurata dhe flijime. Prandaj edhe kryepriifti ynë duhet të ketë pasur diçka për të kushtuar. ⁴Po të ishte në tokë, nuk do të mund të bëhej priift, sepse këtu ka priiftërinj që kushtojnë flijime sipas rregulloreve të Ligjit.

⁵Ata shërbejnë, sidoqoftë, në një shenjtërore që është pasqyrë e shenjtërores së vërtetë, e cila gjendet në qiell. Për këtë, kur Moisiu e ndërtoi Tendën e shenjtë, Perëndia i tha: *Respektoje modelin që t'u tregua në mal.*

⁶Por Jezusi është thirrur për një shërbim priiftëror shumë më të lartë nga ai i priiftërinjve në tokë. Prandaj ai e lidh popullin e tij me Perëndinë me anë të një besëlidhjeje më të mirë, sepse ajo është themeluar mbi bazën e premtimeve për gjëra më të mira. ⁷Po të kishte qenë besëlidhja e parë pa të meta, nuk do të kishte pasur nevojë për të dytën. ⁸Por Perëndia duhej ta qortonte popullin e vet kështu: *Edhe pak, – thotë Zoti, – dhe unë do të lidh një besëlidhje të re me popullin e Izraelit dhe të Judës.* ⁹Ajo nuk do të jetë e ngjashme me besëlidhjen që bëra me të parët tuaj, kur i mora për dore dhe i nxora nga Egjipti. Ata nuk iu përmbajtën kësaj besëlidhjeje, prandaj i braktisa – thotë Zoti. ¹⁰Besëlidhja, që unë do të lidh më vonë me popullin e Izraelit, do të jetë e ndryshme: unë do t'i ngulit ligjet e mia në shpirtin e tyre dhe do t'i shkruaj në zemrat e tyre. Atëherë do të jem Perëndia e tyre, dhe ata do të jenë populli im. ¹¹Atëherë askush nuk do të ketë nevojë ta mësojë të afërmin, as edhe t'i thotë vëllait të tij: «Njihu me Zotin!», sepse të gjithë do të më njohin, që nga më i vogli dhe deri te më i larti ndër ta. ¹²Unë do të kem mëshirë për ta me gjithë mosbindjen e tyre dhe nuk do ta marr më parasysht fajin e tyre.

¹³Kur Perëndia flet për një besëlidhje të re, e shpall, kështu, të parën të vjetruar. Por ajo që është e vjetruar dhe e përdorur, është afër zhdukjes.

Rendi i vjetër dhe rendi i ri

(Dal 25,23 – 30,31-40; 26,1-30; 16,33; 25,10-16; 30,1-6; Nr 17,8-10; Br 10,3-5; Dal 25,18-22; Nr 18,2-6; Lev 16,2-34; Lev 16,15-16; Nr 19,9,17-19; Lev 16,15-16; Nr 9,9.17-19; Dal 24,6-8; Lev 8,15, Lev 17,11)

9 Por, besëlidhja e parë kishte rregulloret e saj të kultit dhe shenjtëroren, por tokësore. ²Ishte ngritur një tendë e jashtme, që quhej shenjtërorja e jashtme, për të përmbajtur shandanin dhe tryezën me bukë.

³Pas perdes së dytë ishte një tendë tjetër që quhej shenjtërorja e brendshme. ⁴Altari i artë i temjanit i përkiste kësaj shenjtëroreje, si dhe arka e besëlidhjes – e praruar nga të gjitha anët. Brenda në këtë arkë ishin ena e artë me manë, shkopi i Aharonit që kishte lulëzuar, dhe dy rrasat e detyrimeve ligjore të besëlidhjes. ⁵Mbi arkë ishin engjëjt rojtarë që shënonin praninë e Perëndisë. Krahët e tyre ishin hapur mbi vendin ku lahej faji. ♦ Por tani nuk do të flasim hollësisht për këto.

⁶E gjithë shenjtërorja, pra, përbehej nga dy pjesë. Priiftërinjtë hyjnë çdo ditë në pjesën e jashtme. ⁷Në pjesën e brendshme kishte të drejtë të hynte vetëm kryepriifti; dhe ai vetëm një herë në vit. Ai sillte me vete pak gjak dhe ia kushtonte atë Perëndisë për veten e tij dhe për popullin, i cili ishte fajtor pa paramendim.

⁸Me këto mësimë Shpirti i shenjtë sqaron: derisa ekzistonte pjesa e jashtme e tendës, hyrja në shenjtëroren e pranisë së Perëndisë nuk ishte ende e hapur. ⁹Kjo është është vetëm një pasqyrë e asaj që u realizua në kohën tonë. Në këtë pjesë kushtohen flijime dhe dhurata që nuk janë aspak të mjaftueshme. Kush i kushton ato, nuk mund të arrijë një marrëdhënie të përsosur me Perëndinë. ¹⁰Në kultin e tij, ai që kryen shërbesën, duhet të marrë parasysht vetëm rregulloret e jashtme për ushqimin dhe për pijen, si dhe për larjet e ndryshme fetare.

Këto rregullore ishin në fuqi vetëm derisa Perëndia të paraqiste rendin e tij të ri.

¹¹Ndërkohë Mesia ka ardhur. Ai është kryepriifti që sjell pajtimin e vërtetë. Ai ka kaluar nëpër tendën, e cila është më e lartë dhe më e përsosur, të cilën nuk e ndërtoan njerëzit, pra, që nuk i takon kësaj bote.

¹²Ai hyri një herë e përgjithmonë në shenjtëroren e pranisë së Perëndisë, jo në saje të (derdhjes) së gjakut të cjepve dhe mëzetërve; përkundrazi, hyri në bazë të (derdhjes së) gjakut të vet. Kështu i ka larë një herë e përgjithmonë mëkatet tona. ¹³Njerëzit që janë të papastër, sipas rregulloreve fetare, spërkaten me gjakun e cjepve dhe të mëzetërve, si dhe me hirin e lopës, dhe kështu, pastrohen përjashta nga ndyrësia. ¹⁴Por me anë të gjakut të Mesisë arrihet shumë e më tepër. Në saje të shpirtit të tij hyjnor Mesia ia kushtoi veten Perëndisë si flijim pa të meta dhe kështu gjaku i tij e pastron ndërgjegjen tonë nga kotësia e jetesës sonë të mëparshme, që t'i shërbejmë Perëndisë së gjallë.

♦ pajtimore – kapaku i arkës.

Mesia është administratori i besëlidhjes së re

¹⁵Kështu, Mesia bëri të mundur besëlidhjen e re. Me anë të kësaj besëlidhjeje, atyre që janë thirrur nga Perëndia, u premtohet jeta e përvetshme. Kjo u bë e mundur sepse Njëri vdiq për t'i çliruar ata nga pasojat

e mosbindjes së tyre të kryer nën besëlidhjen e parë.

¹⁶Me besëlidhjen që lidh Perëndia, ndodhi si me testament. Kur ai të hapet, duhet të provohet se hartuesi ka vdekur. ¹⁷Derisa është gjallë hartuesi, testamenti nuk është në fuqi; ai hyn në fuqi vetëm me vdekjen e tij. ¹⁸Kështu, besëlidhja e parë hyri në fuqi vetëm me derdhjen e gjakut. ¹⁹Pasi Moisiu ia shpalli popullit të gjitha rregulloret që janë të caktuara me Ligj, mori gjakun e cjepve dhe të mëzetërve, e përzejte me ujë, me hisop e me lesh të kuq dhe spërkati me të librin e Ligjit dhe të gjithë popullin. ²⁰Ai tha: *Me këtë gjak vulozet besëlidhja që Perëndia ka bërë me ju.* ²¹Moisiu spërkati me gjak edhe tendën dhe të gjitha enët që përdorëshin për shërbesën fetare. ²²Në të vërtetë, sipas Ligjit, pothuajse gjithçka pastrohet me gjak, dhe pa derdhje gjaku nuk ka falje.

Flijimi i Mesisë heq të gjitha mëkatet një herë e përgjithmonë

(Is 53,12; Ps 39.7-9; Dal 29.38; Ps 109.1; Jer 31,33; 31,34)

²³Të gjitha kopjet e realiteteve qiellore duhen pastruar në të njëjtën mënyrë, ndërsa për originalet qiellore nevojiten flijime më të mira. ²⁴Mesia nuk hyri në një shenjtërore tokësore – në një kopje të shenjtërores së vërtetë. Ai hyri drejt në qiell, që të na përfaqësojë para Perëndisë. ²⁵Kryepriifti i popullit hebre hyn çdo vit në shenjtërore me gjakun e një kafshe, por Mesia nuk ka nevojë ta flijojë veten shumë herë. ²⁶Përndryshe, do t'i ishte dashur të vuante shumë herë që nga krijimi i botës. Në vend të kësaj, u paraqit tani, në fund të kësaj kohe, për të asgjësuar mëkatet një herë e përgjithmonë duke flijuar vetveten.

²⁷Ashtu siç vdes çdo njeri vetëm një herë – e pastaj vjen gjyqi – ²⁸ashtu edhe Mesia u flijua vetëm një herë për të shlyer mëkatet e të gjithëve. Kur të shfaqet për herën e dytë, nuk do të vijë për të shlyer mëkatet, por për të përsosur të gjithë ata që e presin.

10 Ligji jepte vetëm një pasqyrë ♦ për atë që Perëndia donte ta kryente për njerëzit në të ardhmen. Vit për vit i kushtoheshin gjithnjë të njëjtat flijime. Si mund t'i vinte Ligji me këto flijime njerëzit përherë në një marrëdhënie të përsosur me Perëndinë, para të cilit paraqiteshin? ²Në qoftë se njerëzit do të ishin pastruar një herë e përgjithmonë nga mëkatet e tyre dhe do të dihej se ishin të falur, do ta kishin ndërprerë kushtimin e flijimeve të tilla. ³Por në të vërtetë, me anë të flijimeve njerëzit i përkujtonin përsëri mëkatet e tyre vit për vit. ⁴Gjaku i mëzetërve dhe i cjepve nuk mund t'i shlyejë mëkatet kurrë.

⁵Prandaj, kur erdhi në botë, Mesia i tha Perëndisë: *Për ty nuk ishin kryesorja as flijimet e kafshëve dhe as dhuratat, por ti më dhe një trup.* ⁶*Për ty flijimet e përkushtimit dhe flijimet e pajtimit nuk ishin kryesorja.*

⁷*Atëherë unë thashë: Ja, unë jam në dispozicionin tënd, o Perëndi. Dua të bëj atë që ti kërkon prej meje, siç është parathënë për mua në Shkrimin e shenjtë!* ⁸Së pari thotë: *Për ty as flijimet e kafshëve, as dhuratat, as flijimet e përkushtimit dhe as flijimet e pajtimit nuk ishin kryesorja,* megjithëse të gjitha këto flijime caktohen nga Ligji. ⁹Pastaj tha: *Ja, unë jam në dispozicionin tënd, o Perëndi. Dua të bëj atë që ti kërkon prej meje.*

Kështu, flijimet e mëparshme anulohen dhe zëvendësohen me flijimin e vetvetes. ¹⁰Kështu, ai bëri atë që kërkonte Perëndia prej tij. Ai e flijoi trupin e vet, dhe me anë të kësaj ne jemi vënë përherë në një marrëdhënie të përsosur me Perëndinë.

¹¹Çdo prift e bën përditë shërbesën e kultit dhe kushton shumë herë të njëjtat flijime. Por këto nuk janë në gjendje ta vënë adhuresin në një marrëdhënie të përsosur me Perëndinë. ¹²Përkundrazi, Mesia kushtoi për të gjitha mëkatet një flijim të vetëm.

Pastaj u ul në anën e djathtë të Perëndisë. ¹³Atje ai pret që Perëndia t'i nënshtrojë atij të gjithë armiqtë.

¹⁴Kjo tregon se me një flijim të vetëm i vuri në një marrëdhënie të përsosur të gjithë ata që i pastroi.

¹⁵Për këtë dëshmon edhe Shpirti i shenjtë kur thotë: ¹⁶*Besëlidhja, që unë do të lidh me ta këto ditë, do të jetë e ndryshme – thotë Zoti. – Do t'i shkruaj ligjet e mia në zemrat e tyre dhe do t'ua ngulis ato në shpirt.*

¹⁷*Nuk do t'i marr më parasysht mëkatet e tyre, as veprat e tyre të këqija.* ¹⁸Pasi ato janë të falura, nuk ka më nevojë për flijime të tjera.

♦ ky nuk është aludim për platonizmin, por për tipologjinë judaike.

Mos hiqni dorë, por mbahuni!

(Lev 8,30; Ezek 36,25; Is 26,11; Br 17,6; 19,15; Dal 24,8; Br 32,35-36)

¹⁹Meqë Jezusi flijoi gjakun e tij, vëllezër të dashur, kemi hyrje të lirë në shenjtëroren më të lartë. ²⁰Ai na ka hapur nëpër perde një udhë të re për në jetë. – Perdja përfaqëson trupin e tij të vdekshëm. – ²¹Ne kemi një kryepriift që kryeson mbarë popullin e Perëndisë. ²²Prandaj t'i afrohem Perëndisë me zemër të hapur dhe me besim të sigurt, sepse ndërgjegjja jonë është pastruar nga çdo faj, dhe trupi ynë është larë me ujë të pastër. ²³Të qëndrojmë në shpresën, në të cilën besuam. Të mos lëkundemi; sepse Perëndia, e cila dha premtimet, e mban fjalën.

²⁴Të kujdesemi për njëri-tjetrin dhe të nxitemi për dashuri dhe vepra të mira. ²⁵Disa e bënë zakon të largoheshin nga mbledhjet e kishës. Kështu nuk është mirë: më mirë jepini zemër njëri-tjetrit, sepse ju e shihni që dita ♦ kur Zoti do të vijë, po afrohet.

²⁶Në qoftë se vullnetarisht mëkatojmë, pasi e morëm njohurinë e së vërtetës, nuk ka më fli për mëkate, ²⁷por vetëm prirje të tmerrshme të gjyqit dhe të vapës së zjarrit që do t'i përpijë kundërshtarët. ²⁸Kush shkel Ligjin e Moisiut, do të vritet pa mëshirë në qoftë se faji i tij përcaktohet nga dy ose tre dëshmitarë. ²⁹Merreni me mend ç'ndëshkim më të rëndë do të meritojë ai që e përbuz Birin e Perëndisë dhe që e quan të parëndësishëm gjakun e Besëlidhjes, me të cilin është pastruar, dhe e shan Shpirtin e Atij të cilit ia di për nder mëshirën. ³⁰E njohim Atë që tha: *Unë do të hakmerrem dhe do t'i dënoj rëndë për të gjithë ligësinë e tyre*. Po ashtu thuhet: *Zoti do ta gjykojë popullin e tij*. ³¹Sa e tmerrshme do të jetë për një njeri të tillë që të bjerë në duart e Perëndisë së gjallë!

♦ jo vetëm dita e kthimit të Mesisë, por edhe dita e shkatërrimit të Jerusalemit. Në mendjen e besimtarëve të dyja ishin sinonimike.

Guximi dhe besimi

³²Kujtohuni se si dhatë prova më parë, kur sapo u njohët me të vërtetën. Atëherë u desh të duronit një luftë të ashpër dhe të gjatë: ³³herë ju fyen publikisht dhe ju keqtrajtuat, herë u solidarizuat me të keqtrajtuarit. ³⁴Ju vuajtët bashkë me anëtarët e kishës suaj që ishin në burg. Kur e konfiskuan pasurinë tuaj, ju duruat me gëzim, sepse e dinit që keni një pasuri më të mirë, të cilën njerëzit nuk mund t'jua marrin. ♦

³⁵Mos e hidhni tutje besimin tuaj, sepse ju pret një shpërblim i madh në qoftë se qëndroni besnikë. ³⁶Ju duhet të qëndroni të patundur dhe të bëni atë që kërkon Perëndia. Vetëm atëherë do ta merrni atë që ju është premtuar. ³⁷Në Shkrimin e shenjtë Perëndia thotë: *Edhe pak dhe Mesia do të vijë. Ai nuk do të vonohet*. ³⁸*Ai që i beson Perëndisë, merr pafajësinë dhe do të jetojë, por, nëse bie nga besimi, për atë nuk do të dua t'ia di*.

³⁹Ne nuk u takojmë atyre njerëzve që heqin dorë nga feja, dhe për këtë humbasin. Përkundrazi, ne u takojmë atyre që mbeten besnikë dhe fitojnë jetën e përjetshme.

♦ aludim i mundshëm për dëbimin e hebrenjve nga Roma në vitin 49 të erës sonë.

Shembujt e besimit

(Zan 1:1; Ps 32,6,9; Zan 4,3-10; 5,21-24; 6,13-22; 12,1-5; 35,27; 18,11-14; 21,2; 15,5; 22,17; 32,12; 23,4; 1 Kron 29,15; Ps 38,13; Zan 22,1-14; 21,12; 27,27-29,39-40, 47,31 – 48,20; 50,24-25; Ezek 13-19; Dal 1,22; 2,2; 2,10-12; Dal 12,21-30; 14,21-31; Hab 6,12-21; 2,1-21; 6,22-25; Gjç 4,6 – 5,31; 6,11 – 8,32; 11,1 – 12,7; 13,2-16,31; 1 Sam 1,1 – 25,1; 1,16 – 1 Mbr 2,11, Dan 6,1-27; 3,1-30, 1 Mbr 17,17-24; 2 Mbr 4,25-37; 2 Mak 6,18 – 7,42; 1 Mbr 22,26-27; 2 Kron 18,25-26; Jer 20,2; 37,15; 38,6; 2 Sam 24,21)

1 1 Besimi te Perëndia quhet: mbështetja në premtimet e tij për të ardhmen, siguria për atë që është ende e padukshme. ²Me një besim të tillë njerëz shembullorë të kohërave të mëparshme fituan miratimin e Perëndisë.

³Meqë i besojmë fjalës së Perëndisë, e dimë se bota u krijua me anë të fjalës së tij; gjithësia e dukshme doli nga duart e Perëndisë së padukshëm.

⁴Meqë Abeli i besoi fjalës së Perëndisë, ai i kushtoi një fljijim më të mirë se atë që i kushtoi i vëllai Kaini. Meqë i besoi fjalës së tij, u vu në rregull me Perëndinë, dhe Perëndia i pranoi dhuratat e tij. Megjithëse Abeli vdiq, ai flet përsëri në saje të besimit të tij.

⁵Meqë Henoku i besoi fjalës së Perëndisë, u mor drejtpërdrejt në qiell te Perëndia dhe nuk vdiq. Askush nuk mund ta gjente, sepse Perëndia e kishte larguar nga bota. Në Shkrimin e shenjtë, thuhet për të se i kishte pëlqyer Perëndisë para se të tregohej për këtë ngjarje. ⁶Askush nuk mund t'i pëlqejë Perëndisë, në qoftë se nuk i beson atij. Kush do t'i afrohet Perëndisë, duhet të jetë i bindur se Ai ekziston dhe i shpërblen ata që e kërkojnë.

⁷Meqë i besoi fjalës së Perëndisë, pasi ai e kishte paralajmëruar për katastrofën që po afrohej – e kjo ende nuk shihej – Noahu i zbatoi udhëzimet e Tij duke ndërtuar anijen, në të cilën shpëtoi ai bashkë me tërë familjen e tij. Me veprimin e tij ai dëshmoi kundër botës (rebeluese) dhe siguroi për vetë marrëdhënien e drejtë me Perëndinë, e cila vjen nga besimi. ♦

⁸Meqë Avrahami i besoi fjalës së Perëndisë, dëgjoi kur e thirri Perëndia. Mori rrugën për në një vend të cilin duhej ta merrte trashëgim, dhe e la vendlindjen e tij pa ditur se ku po shkonte. ⁹Meqë i besoi fjalës së Perëndisë, banoi si i huaj në vendin që i kishte premtuar Perëndia. Banoi në tenda bashkë me Izakun dhe Jakovin, të cilët kishin marrë të njëjtin premtim, ¹⁰sepse priste qytetin me themele të sigurta, të cilin ia kishte hartuar dhe ndërtuar vetë Perëndia.

¹¹Meqë Avrahami i besoi fjalës së Perëndisë, mori fuqinë për t'u bërë baba kur ishte i thyer në moshë dhe kur gruaja e tij nuk mund të lindte më fëmijë. Ai ishte i bindur që Perëndia do ta mbante premtimin e tij.

¹²Kështu, ky njeri i vetëm, i cili ishte pothuajse i vdekur, pati aq pasardhës sa ka yje në qiell ose kokrriza rëre në bregun e detit.

¹³Avrahami, Izaku dhe Jakovi vdiqën duke i besuar Perëndisë. Ata nuk e kishin marrë atë për të cilën

kishte folur Perëndia, por e panë nga larg dhe u gëzuan për këtë. Ata thoshin hapur se ishin vetëm të huaj dhe banorë të përkohshëm në tokë. ¹⁴Kush flet kështu, tregon se kërkon atdheun. ¹⁵Ata nuk kishin mall për atdheun që kishin lënë; përndryshe, do të ishin kthyer atje. ¹⁶Ata kishin më tepër mall për një atdhe më të mirë, për atdheun qiellor; prandaj Perëndia nuk ngurron të quhet Perëndia e tyre, Perëndia e Avrahamit, Izakut dhe Jakovit. Zoti u ka ndërtuar një qytet ku ata mund të banojnë.

¹⁷Meqë Avrahami i besoi fjalës së Perëndisë, ai e solli birin e tij, Izakun, për t'ia kushtuar atij si flijim, kur Perëndia e vuri në provë. Ai ishte gati ta flijonte birin e tij të vetëm, ¹⁸megjithëse Perëndia i kishte premtuar: *Me anë të Izakut do të marrësh pasardhës.* ¹⁹Avrahami ishte plotësisht i bindur që Perëndia ishte i aftë për ta kthyer përsëri në jetë. Prandaj, në një farë kuptimi, e rifitoi birin e tij nga vdekja.

²⁰Meqë Izaku i besoi fjalës së Perëndisë, ai i tha bekimet e testamentit të tij drejtuar Jakovit dhe Esavit duke qenë i bindur se fjalët e bekimit do të realizoheshin.

²¹Meqë Jakovi i besoi fjalës së Perëndisë pak para vdekjes, i tha bekimet e testamentit të tij drejtuar dy bijve të Josefrit. I mbështetur te shkopi i tij, u përkul thellë para Perëndisë.

²²Meqë Josefi i besoi fjalës së Perëndisë, ai mund të fliste për daljen e ardhshme të izraelitëve nga Egjipti dhe mund të jepte udhëzime për kthimin e eshtrave të tij në Izrael.

²³Meqë prindërit e Moisiut i besuan fjalës së Perëndisë, ata e mbajtën të fshehur për tre muaj pas lindjes së tij. Ata panë se ai ishte fëmijë i bukur dhe nuk kishin aspak frikë ta kundërshtonin urdhrin e mbretit egjiptian.

²⁴Meqë Moisiu i besoi fjalës së Perëndisë, nuk pranoi që, kur ishte i rritur, ta quanin «bir të bijës së mbretit». ²⁵Ai parapëlqeu të solidarizohej me popullin e Perëndisë në vuajtjet e tyre, në vend që të gëzojë për pak kohë dëfrimin e mëkatit. ²⁶Ai ishte i bindur se të gjitha pasuritë e Egjiptit nuk kishin asnjë vlerë në krahasim me përbuzjen që merrte përsipër si parahijë e Mesisë. Ai mendonte për shpërblimin që e priste.

²⁷Meqë Moisiu i besoi fjalës së Perëndisë, ai e la Egjiptin dhe nuk kishte frikë nga zemërimi i mbretit. Ai kishte parasysh Perëndinë e padukshëm, dhe për këtë nuk pranoi të kthehej.

²⁸Meqë Moisiu i besoi fjalës së Perëndisë, ia kremtoi Pashkën. Dha urdhër t'i spërkatin dyert me gjak, që engjëlli vrasës të mos i prekte bijtë e parëlindur të Izraelit.

²⁹Meqë izraelitët i besuan fjalës së Perëndisë, ata kaluan nëpër Detin e Kuq si nëpër tokë të thatë. Kur egjiptianët e provuan këtë, u mbytën të gjithë.

³⁰Muret e Jerihos u rrëzuan, sepse izraelitët i besuan fjalës së Perëndisë, pasi populli e qarkoi qytetin për shtatë ditë.

³¹Prostituta Rahava i priti mirë zbuluesit izraelitë, sepse i besoi fjalës së Perëndisë. Për këtë arsye nuk e vranë bashkë me të tjerët që kishin ngritur krye kundër Perëndisë.

³²A duhet t'i numëroj edhe të tjerët një nga një? Sigurisht, nuk do të më dilte koha të flisja për Gidonin, për Barakun, për Samsonin, për Jiftahun, për Davidin, për Samuelin dhe për profetët. ³³Meqë i besuan fjalës së Perëndisë, ata luftuan kundër mbretërve dhe dolën fitimtarë. Sunduan me drejtësi dhe përjetuan realizimin e premtimeve të Perëndisë. Ua mbyllën gojën luanëve ³⁴dhe shuan nxehtësinë e zjarrit. I shpëtuan vdekjes së dhunshme. Ishin të dobët dhe u bënë të fortë. Luftuan si heronj dhe dëbuan ushtritë e huaja. ³⁵Gratë që i besuan fjalës së Perëndisë, i rifituan të vdekurit. Disa vdiqën nën torturë. Nuk pranuan ta shkëmbenin mohimin e fesë me çlirimin e propozuar, sepse ishin të bindur për një jetë më të mirë dhe të re që po i priste. ³⁶Edhe të tjerët u vunë në lojë, u rrahën me kamxhik, u lidhën në pranga dhe u futën në burg. ³⁷U vranë me gurë, u sharruan dhe u ekzekutuan me shpatë. U endën të veshur me lëkura delesh dhe me lëkura dhish. U varfëruan, u përdoqën dhe u keqtrajtuat. U endën si të arratisur nëpër shkretëtira e nëpër male dhe jetuan në shpella dhe gropa dheu. ³⁸Bota ishte tepër e keqe për ta pranuar vlerën e tyre.

³⁹Të gjithë këta e morën dëshminë e mirë me anë të besimit të tyre, e megjithatë asnjëri prej tyre nuk e mori atë që ishte premtuar. ⁴⁰Për hirin tonë Perëndia kishte hartuar një plan më të gjerë, sepse nuk donte që ata ta arrinin ringjalljen për jetën e përjetshme pa ne. ♦♦

♦ d.m.th. bota u tregua fajtores, kurse Noahu u tregua i pafajshëm. ♦♦ Kjo do të thotë se besimtarët e DhV do të ringjallen në të njëjtën kohë me Kishën. Edhe pse shumë prej atyre që u përmendën më sipër nuk kishin atë që ne mund ta quanin besim shpëtues, ata ishin në gjendje të përgjigjen kur Ungjilli iu predikua atyre më vonë nga Krishti, kur ai zbriti pas vdekjes dhe para ringjalljes në vendin ku ishin ata.

Disiplina e Perëndisë

(Job 5,17; Fu 3,11-12)

12 Të gjithë këta dëshmitarë që na rrethojnë si një re, mund të na japin një shembull. Prandaj të lirohemi nga gjithçka që na rëndon, e sidomos nga mëkati që ngjitet kaq lehtë te ne. Të përballojmë garën e vrapimit, në të cilën hymë. ²Në të të mos e humbasim Jezusin nga shikimi. Ai na ka shkuar përpara në rrugën e besimit dhe do të na çojë në pikësynim. Mori përsipër kryqin dhe duroi një vdekje kaq të tmerrshme, sepse po e priste një gëzim shumë i madh. Tani është ulur në fronin në anën e

djathtë të Perëndisë.

³Merreni me mend se çfarë duhej të duronte dhe se si e mori përsipër mbarë armiqësinë e njerëzve mëkatarë. Kjo do t'ju ndihmojë që të mos ju lëshojë zemra e të mos hiqni dorë. ⁴Në luftën tuaj kundër mëkatit ende nuk u bë çështje jete a vdekjeje. ⁵Mos i harruat fjalët që japin zemër, të cilat Perëndia jua drejton juve si fëmijëve të tij: *Pranoje, o biri im, kur Zoti të disiplinon! Mos të të lëshojë zemra kur ai të godet!* ⁶Njeriun që Zoti e do, e edukon me disiplinë, dhe njeriun që ai e pranon për bir, e rreh edhe me thupër.

⁷Prandaj durojini të rrahurat. Perëndia ju trajton si fëmijët e tij. A ka djalë të cilin babai nuk e edukon me disiplinë? ⁸Kështu i edukon Perëndia të gjithë fëmijët e tij. Po të mos ishte kështu, ju nuk do të ishit fëmijë të ligjshëm. ⁹Etërit tanë tokësorë na edukuan me disiplinë, dhe ne i nderuam për këtë. Aq më tepër duhet t'i nënshtrohemi Atit tonë qiellor, që të fitojmë jetën e përjetshme. ¹⁰Etërit tanë tokësorë na disiplinuan për pak kohë, ashtu siç ua merrte mendja. Por Perëndia sillet me ne për të mirën tonë (të përjetshme), që t'i përshtatemi karakterit të tij. ¹¹Në çastin kur disiplinohemi, jemi të trishtuar dhe të palumtur. Por më vonë tek të gjithë ata që u edukuan me këtë disiplinë, vërehet që kjo ishte e mirë dhe na solli pajtimin me karakterin e Perëndisë, dhe në këtë mënyrë paqen. ♦

♦ Apostulli mendon për përmdekjen që lejon Perëndia për të forcuar besimin tonë. Kjo disiplinë na mban në rrugën e duhur.

Rëndësia e kohës

(Is 35,3; Fu 4,26; Br 29,18; Zan 25,29-34; 27,30-40; Dal 19,16-22; 20,18-21; Br 4,11-12; 5,22-27, Dal 19,12-13; Br 9,19; Zan 4,10; Dal 20,22; Hag 2,6; Br 2,24)

¹²Mblidheni veten, që fuqia të rrjedhë përsëri në duart tuaja të lodhura dhe në gjunjët tuaj të molisur!

¹³Shkoni në rrugë të drejta, që këmbët e çaluara të mos ndrydhen më, por që të shërohen përsëri.

¹⁴Përpiquni për paqen me të gjithë njerëzit dhe për një jetë në përputhje me vullnetin e Perëndisë. Kush nuk e përfill këtë, nuk do ta shohë Zotin. ¹⁵Kujdes që askush të mos e marrë kot mëshirën e Perëndisë. Kujdes që askush të mos lëshojë rrënjë të helmuara dhe të shkaktojë turbullim ose ta molepsë bashkësinë. ¹⁶Askush prej jush të mos bëjë një jetë të shthurur siç bëri Esavi. Meqë nuk kishte respekt për Perëndinë, ai i shiti të drejtat e parëlindësisë vetëm për një të ngrënë. ¹⁷Kur më vonë deshi të merrte bekimin e të atit, u refuzua. Ai nuk arriti ta ndërronte atë që kishte bërë, megjithëse u përpoq ta bënte këtë me lot.

¹⁸Ju nuk iu afruat malit të Sinaït, të cilin mund ta preknit. Ju nuk keni ardhur te flakët e zjarrit, as te errësira, as te stuhia, ¹⁹as te tingulli i trumbetës, as te zëri që gjëmonte. Kur e dëgjoji këtë zë, populli u lut që të mos i fliste më. ²⁰Nuk mund ta duronin urdhrin: *Asnjë shtazë të mos e prekë malin; ndryshe, vritet me gurë!* ²¹Pamja ishte aq e tmerrshme, saqë edhe Moisiu tha: *Po dridhem nga frika.*

²²Përkundrazi, ju iu afruat malit të Cionit dhe qytetit të Perëndisë së gjallë. Ky qytet është Jerusalemi qiellor me numrin e pamasë të engjëjve të tij. ²³Ju keni ardhur te mbledhja e festimit të atyre me të drejtat e bijve të parëlindur të Perëndisë, emrat e të cilëve janë shkruar në qiell. Ju keni ardhur te Perëndia, Gjyqtari i të gjithëve, dhe te shpirtrat e atyre që morën pafajësinë dhe arritën përsosurinë. ²⁴Ju keni ardhur te Jezusi, ai që bëri të mundur besëlidhjen e re, dhe te gjaku që pastron e që ka arritur shumë më tepër se gjaku i Abelit. ♦

²⁵Prandaj kini kujdes dhe dëgjojeni Atë që ju flet tani. Populli që në malin e Sinaït nuk deshi ta dëgjonte atë që fliste mbi tokë në emër të Zotit, nuk i shpëtoi dënimit. Në qoftë se e refuzojmë Atë që flet nga qielli, nuk do t'i shpëtojmë kurrsesi dënimit. ²⁶Zëri i tij atëherë tundi tokën, por tani shpalli: *Edhe një herë do të tund nga themeli jo vetëm tokën, por edhe qiellin.* ²⁷Fjalët edhe një herë tregojnë se në kohën e kësaj tundjeje e gjithë toka, të cilën e krijoi Perëndia, do të shndërrohet. Vetëm ajo që nuk mund të tundet, do të mbetet e pandryshuar.

²⁸Të jemi mirënjohjës se kemi marrë një atdhe që nuk mund të na e marrin. Ta falënderojmë Perëndinë me frikë të shenjtë dhe me respekt të thellë, dhe t'i shërbejmë ashtu siç i pëlqen Atij. ²⁹Në të vërtetë, Perëndia jonë është një zjarr që përpin (armiqtë e tij)!

♦ Gjaku i Abelit kërkonte hakmarrje, kurse gjaku i Mesisë jep pajtim dhe shpëtim.

Si mund t'i pëlqejmë Perëndisë

(Zan 18,1-8; 19,1-3; Br 31,6-8; Hab 1,5; Ps 117,6; Lev 16,27)

13 Vazhdoni ta doni njëri-tjetrin si vëllezër. ²Mos harroni t'i mirëpritni bashkëbesimtarët e bashkësive të tjera. Në këtë mënyrë, disa kanë mirëpritur engjëj pa e ditur. ³Kujtoni të burgosurit, sikur të ishit edhe ju me ta në burg. Kujtoni të keqtrajtuarit, njësoj sikur të vuanit si ata.

⁴Martesa të nderohet nga të gjithë; burri dhe gruaja të jenë besnikë ndaj njëri-tjetrit. Perëndia do t'i dënojë të gjithë ata që bëjnë imoralitet e tradhti bashkëshortore.

⁵Mos u jepni pas parasë e jini të kënaqur me atë që keni. Perëndia ka thënë: *Kurrë nuk do të ta tërheq*

ndihmën time, kurrë nuk do të të lë në baltë! ⁶Të themi plot besim: *Zotin e kam për ndihmë. Tani nuk kam më frikë. Çfarë mund të më bëjë njeriu?* ⁷Mos i harroni kryetarët e kishës, të cilët ju shpallën më parë fjalën e Perëndisë. Kujtoni se si jetuan dhe vdiqën. Ndiqeni shembullin që ata ju lanë me besnikërinë e tyre ndaj fesë. ⁸Jezusi, Mesia, është i njëjtë dje e sot, dhe kështu do të jetë përgjithmonë. ♦ ⁹Mos t'ju mashtrojnë gjithfarë mësimesh të rreme. Hiri i Perëndisë do t'ju përforcojë përbrenda. Këtë nuk mund ta realizojnë udhëzimet për atë që lejohet të hahet ose të pihet. Askush nuk pati dobi kur ndoqi rregullore të tilla.

¹⁰Kemi një flijim ♦ nga i cili nuk kanë të drejtë të hanë ata që shërbejnë në shenjtëroren e vjetër. ¹¹Ditën e pajtimit kryepriifti sjell gjak kafshësh në shenjtëroren e brendshme dhe e kushton atë për të shlyer mëkatet; por trupat e kafshëve digjen jashtë kampit. ¹²Kështu, edhe Jezusi vdiq jashtë qytetit për ta pastruar popullin duke derdhur gjakun e tij. ¹³Prandaj të dalim edhe ne jashtë kampit (të judaizmit) dhe të solidarizohemi me turpin e Jezusit. ¹⁴Në tokë nuk ka asnjë qytet ku mund të banojmë për jetë. Ne po presim qytetin që do të vijë.

¹⁵Me anë të Jezusit t'i kushtojmë vazhdimisht Perëndisë një flijim gojor, i cili i kushtohet Atij çdo herë që e falënderojmë e lavdërojmë. ¹⁶Mos harroni të bëni mirë dhe ta ndihmoni njëri-tjetrin. Këto janë flijimet që i pëlqejnë Perëndisë.

¹⁷Dëgjojini kryetarët e kishës suaj dhe ndiqini udhëzimet e tyre. Ata kujdesen për ju dhe do të japin llogari për shërbimin e tyre. Në qoftë se i ndiqni me dëshirë, ata do ta kryejnë shërbimin e tyre me gëzim. Por në qoftë se ata duhet të ankohen për punën e tyre, kjo nuk do t'ju sillte dobi.

¹⁸Lutuni për ne! Jemi të bindur se e kemi ndërgjegjen të pastër, sepse dëshirojmë të sillemi gjithmonë mirë. ¹⁹Për këtë ju lutem me ngulm: lutjuni Perëndisë që të më kthejnë sa më parë te ju.

♦ shih edhe Apok 1,17; 2,8; 22,13 ♦ f.fj. altar (altari është metonimi për fjalën "flijim").

Lutjet dhe përshëndetjet e fundit

²⁰Perëndia që na sjell paqe dhe që ringjalli nga të vdekurit atë që u bë Bariu i madh i deleve, dhe që me anë të vdekjes së tij, e vulosi besëlidhjen e përjetshme nëpërmjet derdhjes së gjakut të tij – Zotin tonë, Jezusin,

²¹Ai ju ndihmoftë të bëni vepra të mira sipas vullnetit të tij, sepse ai vetë do të realizojë në ne atë që i pëlqen atij. Këtë e kryen me anë të Jezusit, Mesisë. Për këtë qoftë lavdëruar përgjithmonë!
Amen.

²²Po ju lutem, vëllezër, pranojeni me gatishmëri atë që ju kam shkruar; kjo është për t'ju dhënë zemër. Kjo letër nuk është e gjatë.

²³Ju duhet ta dini se vëllai ynë Timoteu u lirua nga burgu. ♦ Në qoftë se arrin këtu me kohë, do ta sjell me vete kur t'ju vizitoj.

²⁴Përshëndetni të gjithë kryetarët e kishës suaj dhe mbarë popullin e Perëndisë. Ju përshëndetin bashkëbesimtarët e Italisë. ♦♦

²⁵Perëndia ju mbajttë në hirin e tij!

♦ Do të jetë në Efes ku ishte peshkop, para se Gjoni të vinte në vitin 66.

♦♦ Mundësisht ata që ishin dëbuar nga Roma me dekret të Klaudit (shih Veprat 18,1).